

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre
Félévre
Negyedévre
Egy órára

Egyes szám ára 4 kr.

10 l. — kr.
5 " " "
2 " 50 " "
1 " " "

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

hasznos petit sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször
nyomtatásúak a szerinti jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj ma
den külön beiratásért 30 kr.

Párhuzam.

Az olaszországban lezajlott események gondolkodóba ejthetik az uralkodókat és kormányokat, még a patriótákat is.

Ott Olaszország felszabadítójának, az Olasz Nemzet egysége megteremtőjének, családja van a trónon, mely elmondhatja igazán a végrehajtott nagy események után, hogy «Isten kegyelméből» és a «n é p a k a r a t á b ó l.» A mostani olasz királyról is úgy tudta mindenki, hogy méltó utóda a «Galantuomo»-nak, valódi alkotmányos király, aki nem veszélyezteti az Olasz állam szabadságát — úgy szólván polgár király. A királyi kormányon ülők is törvények szerint jártak el; amint azt a parlamentarizmus megkívánja: megszavaztatták a nemzet képviselével az adót, hadiköltségeket stb. azután használták fel, helybe hagyott czélokra, akár az országon belül, akár azon kívül.

Amellett a nagy birodalmak közt foglal helyet. Részbe van az európai ügyeket igazító hatalmak tanácsában s a világbéke fenmaradásának biztosítékának — a hármasszövetségnek tagja.

Mit akar még az Olasz Nemzet. Mit kívántak különösen a nápolyi és még kiválóbban a milánói forrongók? Mit

Lombard-Velence osztrák kézen volt, Rómában pápa-király, — Nápolyban a Bourbonok, — itt és ott apró fejedelmek uralkodtak, akik mind egy-egy királyi udvar és féltett hatalom fentartására zsarolták a népet: — jajgattak, elégedetlenkedtek, ohajtoztak az uralom egy személyben egyesítése, az olasz egység után, titkos szövetségeket kötöttek, összeesküvéseket szöttek, hogy a fennálló nyomtasztó, kizsarló, megszegyenyítő viszonyokat megváltoztassák, hogy amihez számaránya, nyelvegysége, műveltsége s az ország erőforrásainak gazdagságánál fogva Olaszországnak joga van: legyen önsorsának ura; birtokába és gyakorlatába lépjen, még az országon kívül is az Europa és a világ sorsát intéző hatalmi-tekinélynek.

Megtörtént. Ami után századokon át hasztalanul epedtek, kivívtá a diplomáciai bölcsesség és a hazafiai véráldozat. Ma már nem Olasz fejedelemségekről sat. beszélnek, hanem Olasz királyságról, melynek királya Rómában, Itália történeti fővárosában székel, ahol a képviselőház által alkotott törvények szerint kormányozza mindazokat, akik az Alpoktól a félszigeten és tartozékaiiban az Olasz névre hallgatnak.

S mégis összeesküsznek, hogy megdöntsék azt a nemzeti összállamot, mely

után századokig hasztalan várakoztak, aminek megvalósulása esdő honfi reményök, nemzeti álmuk tárgya volt . . . megdöntsék alig egy negyedszázad multával!

Mi, akik távol állunk ez állam fel-forgatására megtörtént eseményektől, nem fojthatjuk vissza magunkba a feltolakodó kérdést: mi az oka ennek a visszafordult állapotnak; mi ölte ki e nemzetből, a nemzet nagyságát biztosító egységes és alkotmányos állam iránti tiszteletet, ragaszkodást, annak fenntartása iránti buzgalmat, áldozatkészséget?

És megfelel kérdésünkre a prózai kiáltás, mely a nép ajkán hangzik: **k e n y e r e t a d j a t o k !**

Igen! . . . Prózai tárgy a kenyér; de életszükségletet fejez ki . . . az ember mindennapi életének egész szükségletét. Azért talál viszhangra embermillióknál, akiknek Isten nem ingyen kegyelemből, hanem a verejtékes munka jutalmául adja meg.

Ha megadja!

Hiszen ha van munka, a szigoruan vett szükséghez mérve van kenyér is . . . s nem zugalódik a nép. De ha a munka jutalmát elkivánják tőle és övétől az állam n a g y h a t a l m i czéljaira szükségelt és mindig növekedő kiadások fedezésére s elkivánják kérlelhetlenül, nem

EPERFÁNK

— A »Debreczen« eredeti tárczája. —

Irtta: **Madai Gyula.**

Ziseg, susog az eperfa lombja,
Ide hajlik kicsiny ablakomba.
Mindenfelé elpihent a lárma, —
Nem hallik más, csak a vén fa
Büvös susogása.

Oly ismerős az ő hangja nékem;
Hejh! pedig már nem hallottam régen.
Megismerem sok esztendő múlva,
Hiszen most is gyermekkorom
Szép nótáit bugja.

Álmaimat véle szövögettem
Mig danájdít susogta felettem.
Hajh! de engem szárryra vett az élet,
Vén eperfánk! nem maradtam
Ideháza véled.

— Együtt vagyunk most, a miként hajdan
Megállottunk a sok létviharban.
Lombjaidnak tán letört egy ága? . . .
Álmaimnak meg lefomnyadt
Sok remény virága!

De borítsunk felejtést a multra,
Én hallgatok, te dalolgass újra.
S a nyári éj méltázó csendjében
Gyermekkorom aranyálmúl
Csaljuk vissza szépen.

Gladstone.

— A »Debreczen« eredeti tárczája. —

— 1809. Dec. 29. — 1898. Máj. 19. —

Magas életkort — 89 évet — elért férfiú-élete aludt ki Anglia Hawarden városában május 19-ik napján.

G l a d s t o n e (olv. Gledsztn) Vilmos Ewart volt az a nagy természeti képességeit tanulmány által magas fokra emelt férfiú, aki e képességeket bámulatos tevékenységgel, munka kitartással is párosítva a nagy emberek különösen államférfiak sorában előkelő helyet biztosított magának.

Méltó, hogy róla, mint aki a nagy férfiakban is gazdag nem névleg, hanem valóssággal alkotmányos Angliában is kitudta magának vívni a »grand old man« nevet: mi magyarok, a kik szintén alkotmányos nemzetnek tartjuk magunkat s legalább időre nézve, alkotmány tekintetében, csaknem versenyezhetünk Angliával, ha csak vázaltszerű vonásokban ismertessük meg életfolyamát, hogy el tudjuk gondolni: miért volt honfűtársai előtt neve annyira tisztelt, mint politikai pártvezért miért követtek annyian; s a gyász, a melylyel halálát nemcsak pártfelei, hanem még ellenei is kísérik, miért oly általános.

G l a d s t o n e 1809. Dec. 29-én született Liverpoolban, nem a büszke angol arisztokráciából; nem született törvényhozó — hanem polgárszülők gyermeke — képpen jött világra. Atyja az Angliában méltólag nagyrabecsült kereskedő osztályhoz tartozott; de mint ilyen, tekintélynek örvendett s birtok

mindazon eszközökkel, amelyeket a gazdagság nyújt, hogy fiát nagy sikerekkel biztosított pályára előkészíthesse. Nem hiányzott nála az ambíció sem annak a végrehajtására. Ennek tulajdonítható, hogy a gyermek Gladstone E t o n arisztokratikus iskolájába került, itt s majd folytatólag Oxford híres tudomány egyetemében csakugyan meggyerte azt az előképzést, ami természeti testi-lelki nagá erejével párosulva azzá lenni képesíté, a mivé valóssággal lón: egy nagy Nemzet büszkeségét is kielégítő nagy államférfiúva.

Korán lépett a parlamenti pályára, melyre hajlama volt; már 1832. okt. 9-én tehát nem egészen 23 éves korában, Newark város küldte a parlamentbe, hol a konzervatív párt — tory — oldalára ült. Peel (olv. Pöl) kabinetjének gyarmatügyi osztályában — 1834—35 — helyettes államtitkár lett. Ennek bukása után a whig Melbourne (olv. Melbörn) kabinet ellen harcolt. Az 1841-ben újra kormányra jutott Peel miniszteriumban mint a keresk. miniszterium elnöke a kabinet tagjává lett — 1843. Máj. — Azonban 1845-ben lemondott a hivatalról s a szabad vámpolitikát tollal igyekezett diadalra juttatni.

1847-ben az oxfordi egyetem választotta képviselőjének s ez időtől (1894-ig) alig valamely megszakítással tagja maradt s nem sokára egyik vezérférfia lett a parlamentnek. 1850. elején megváltoztatta politikai elvét s mindinkább távolodott a tory-párttól. 1852-ben A b e r d e e n (olv. Ebberdin) koalíciómínisteriumában (Russel, Palmerston, Molesworth) a kincstárnoki hivatalt töltötte be, —

nézve azt, hogy a család, — mely a munkás nép előtt is becses, mert szívéhez legközelebb van, — nem tud elegendeni a munkaerő fenntartása által megkívántatolag és a legszorosabb szükséghez mérten sem . . . hát még ha nincs is munka, nincs kereset s elfordul mint most is az a sorscsapás, hogy a föld nem adott áldást, mely miatt az egyszeri árban is alig kapható kenyér kétszer-háromszorta drágább: csudálkozhatunk-e rajta, hogy a kétségbeesés vesz erőt a népen, szétfoszlanak nemzeti és honszerelmi illúziói, nem tesz különbséget, hogy szabad, — vagy abszolút kormány hagyja meghalni — éhen, s feltámad államfő és államkormány ellen bár hogy nevezzék is, amelyet atyjának képzelt; az államszerkezet ellen, amelyben sorsa jobbja fordulását várta — de amelyben csalódott; mert éppen az, a nagyhatalom fenntartásának és terjeszkedésének kielégíthetetlen gyomra töltésére vonja el szájától a falatot?

És ha még ez ellen titkon és nyilván izgatják is azok, akiknek földi és túlvilági üdv áll rendelkezésükre aminek »isten nevében« ígérgetésével nem fősvénykednek, mert az így elcsábított »mob« által hiszik lerombolható a fenálló államszerkezetet s visszaszerzhetőnek elvesztett hatalmukat?!

Ilyen helyzetbe jutott pedig a szép Olaszország. E helyzet átgondolása adja meg nekünk a kulcsot az ottani forrongó helyzet megítéléséhez s analog következtetésekhez. Amit ott most vérbefojtva elnyomtak, de meg nem orvosoltak: újra ismétlődve megzavarja, vagy éppen meg — is bonthatja az olasz nemzeti állam szerkezetét, egységét, a melyet századok sikertelen küzdelme után csak imént építettek fel, de sokkal nagyobb

szabásban, sokkal többbe kerülőleg, mint amit az olasz nép elviselhet.

Pedig az olasz nép munkás és életfenntartására oly keveset igényel. A polenta, szózott hal és olaj, már fedezi ételbeli szükségleteit: s nem irtózik olyan ételneműktől, a miktől másutt irtóznak, munkára pedig eljár idegen országba is. De másrésztől mint minden a papság isteni tekintélyének hódoló — vallás járszalagján vezetett, — gondolkodásra nem szoktatott, nemis szokott, fel nem világosított fel sem is világsodott nép: s z ö r n y ü h i s z é k e n y é s k ö n n y e n f é l r e v e z e t h e t ő.

S vajjon egyedül állana az olasz nép az államadózás tulterheltségében, a kenyér — szükségben, a kormányzattól várt reményben való csalatkozásban s az emiatti elégedetlenségben és e helyzetet felhasználó isteni tekintélyre támaszkodó számítók általi bujtogatásban?

Mi magyarok vagyunk talán oly szerencsések, hogy ezredéves életünkben, hosszú nemzeti élet folyamán megszokva az alkotmányos életgyakorlatot, azt életfeltételünknek tartjuk s annak megnyirbálása — vagy éppen erőszakos elvétele felett nemcsak feljajdulunk, hanem visszaszerzésére vérünket és életünket áldoztuk s birtokunkban ismeretes honszerelmünkkel megtartásáért áldozni, ezután is készek lennénk az immár ismét e g y s é g e s hazában?

Igen így volt ez a multban. Az Alkotmány bírásában büszke kiváltságosok, de még az annak előnyeiben nem részesülő — azonban magyar szívvvel érző nép is kész volt az ugynevezett alkotmányért vér és életáldozatra is, mert azt a Haza és nemzet megmaradása feltételének tartotta. Amikor pedig az 1848-iki modern alkotmány sánczába

különbség nélkül bevették e haza polgárai: — ismerjük a titáni küzdelmet — a mit annak védelmére kifejtettek. Azt gondolták, hogy amit az ígért, ki-mondott — mindenkinek is h misltanul köztulajdona lesz, s aminek védelmében mindnyájan résztvesznek — áldásaiban is különbség nélkül részesülnek.

Nem így lett. A vér áldozat nem hozta meg azt a boldogságot a mit az 1848 ígért. Az 1867-ben visszaállított alkotmány borzasztó módosításokat szenvedett . . . a közönségek által meghamisítva csak »quasi« lön Magyarország független; tényleg: nemzetgazdasági fejlődését a szövetséges testvérek biztosított kedvezmények megbénítják a nagyhatalmi állás molokhja pedig elnyeli az áldott földnek és a megfeszített munkának szerzeményét — adóban, a szörnnyü inproductív kormány apparátus és militarizmus tulfeszített és korlátot még mindig nem ismerő követelményeinek fedezésére s a nép nagy része nemcsak kívül van hagyva még az alkotmány sánczain is a választási jog cenzusra szorítása miatt, hanem a munkában sem találja fel a nehéz kereseti viszonyok közt életfenntartásának biztosítékát; mert a kiváltságos nagy birtokok amik az ország művelhető területének nagy részét foglalják el — nem nyílnak meg számukra, hogy a haza földjéből kigazdaságok szervezése segélyével megtalálja munkája után megélhetését.

Csuda-e, hogy bel- és külföldi izgatások hozzájárulván: hazánkban is a kenyérért kiáltanak, s ezt előtérbe helyezik, ami mellett a haza és nemzet-szeretet háttérbe szorul, vagy egészen is kivesz.

Öröm és hála foglalja el lelkünket, hogy még itt nem fajultak annyira a vi-

melyben feladataul az államadózás kevesbítését tűzte ki. De a külügyi politikában nem értett egyet a cabinet-főnökövel . . . rosszalta a krími háboruba való elegyedést s 1855 elején vissza is lépett s a klasszikus ókor tanulmányozásának szentelte idejét.

Az Aberdeen-kabinet bukásával alakult új tory-minisztériumtól még 1858-ban elfogadta az ioni-szigetek kormánybiztosságát s odautazott, a hol mint Homerosz nagy tisztelőjét kitüntetésekkel fogadták; de látva a szigetek lakosságának az angol protektorátustól való idegenkedését — filhellenismusa került felül — s kormányának az ioni szigetek Görögországhoz csatoltatását javasolta, a mi 1863 nov. 14. meg is történt.

Barha az Aberdeen-kabinet, tehát az ebben helyt foglalt Palmerston megbuktatásában része volt, mégis ez utóbbi minisztériumában a kinstarnoki hivatalt újra ellátalta s hat évig intézte Anglia pénzügyeit. Ezen állásban az 1863-ki lengyelfelkeles — 1864-ben a dánok és osztrákok-poroszok közt a »Slesvig Holsteini testvérepek« felszabadítása czímen kitört, de tulajdonképen a poroszok terjeszkedése érdekében folytatott egyenlőtlen háboruban a gyengébb Dánok iránt mutatta ki meddő rokonszenvét. Nem lehetetlen, hogy a Palmerston-kormány az olaszok 1859-ki harcra iránt ezek javára érdeklődven melegen, abban Gladstone is osztozott. Palmerston 1865. oct. 18-án történt halálával az addig külügyminiszter Russel (olv. Rösszl) vevén át a kabinet elnökséget, e kormányban Gladstone nemcsak megmaradt, hanem ekkor már a kabinet lelkének s az alsóház vezérének tartot-

ták. 1866-ban a toryk jutván Derby-vel a kormányra. Gladstone kiharadt, de idejét most meg a féni-k garázdálkodása miatt hovatovább fontossá lett ir-kérdést tette tanulmánytárgyává. Az ir-anglikan egyház államvallási jellegének megszüntetése s az irbérlok panaszai orvoslásában határozódó kitűzött főcéljának az alsóházat sikerült is annyira megnyernie, hogy ez indítványát a kormányon levő tory-kabinet ellenzése dacára is elfogadta, 1868. Apr. 17., de a felsőház elébe kerülven ez elvetette. De mihelyt 1868. decz. 9. magát Gladstone bízta meg a királynő kabinet-alkitással, amelynek élén 1873. márcz. 11-ig maradt: nem késelt az ir kérdésnek ama két kitűzött részletét valósítani . . . az ir-anglikan egyház uralkodó állam-egyházi jellegét eltörölte, megszüntette annak állami segélyeztetését, roppant (16 és fél millió font st.) ingó vagyonából csak 6 és fél milliót hagyott birtokában, — a többit irkölai és más jótékony célra fordította, a mibe most nemcsak az alsó, hanem a felsőház is beleegyezett — 1869. — A második Land-bill, amely agrárius természetű volt, az ir-bérlok anyagi helyzetén segített különböz méltányos javaslat elfogadtatásával 1870. és életbéléptetésével. Amik ugyan az elszakadásra törekvő irték éppen nem elegítették ki.

Gladstone ezen első kormányzása idejében a belreformok annyira elfoglalták, — illetve azoknak annyira átadta magát, hogy a külügyi politikát majdnem elhanyagolta; mely miatt e téren Anglia tekintélye kezdett alaszallani s elszigeteltetése káros következményeivel érezhetővé vált.

A német-francia háboruban, bár ha

a franczakkal szimpathiált — semlegesen maradt, s hagyta megalakulni a német egységet és császárságot, Oroszország a Pontus-kérdésben kivíva a 111. párisi békekötés módosítását, amivel a Krími hadviselés eredménye majdnem megsemmisült. Az Egyesült Statesokkal felmerült halászáti és Alabama kérdésben Anglia a rövidebbet húzta s az Asantik elleni háboru szerencsés folyamán koránsem kárpótolta a veszteségeket és nyugtatta meg a fe háborodott közvéleményt, s miután a betérjesztett Irish University-bill is elvetette az alsóház 1873. márcz. 11. Gladstone lemondott. Mivel azonban a tory Dizraei nem volt képes kabinetet alakítani, már márcz. 13. a királyné ismét Gladstone-t hívta vissza a kormányra. Az 1874. január elrendelt új választások azonban váratlanul rosszul ütöttek ki reá nézve; végre is a szavazat-többséggel rendelkező tory-k, előlük Dizraeivel jutottak kormányra; a vereséget szenvedett Gladstone pedig egyidőre még parlamenti vezetését is másra bízván — magányosan vonult s kedvenc tanulmányainak ét.

Az 1876-ban ismét előtérbe jutott kelet-kérdés azonban kihozta magányából. — A Derby-Dizraei kormánynak török szimpathiája az általak szándékba vett török szövetség s az afgan-háboru bő alkalmat nyújtott neki a tory-kormány gáncolására; a balkán népek felszabadítását hangzóttató humanus színezetű agitáció parthívei számat szaporította ugyan a kevésbé következtetők nagy tömegéből, de nem is titkolt Orosz-barátsága annál inkább elfordította tőle a komolyabb politikusokat. Ama körútja, melyben a kortes szónoklatok

szonyo
mi bizt
Az álla
kinti ce
nek fer
kiprés
amely
nem kö
mely a
csinje
síték a
lom és
hatlan
M
nem ra
közöke
ne tová
publica

Má
ló törvé
lásat fol
haladt e
nyújtott
kítása u
ponja —
v a l a
tárgyába
Az
Ap
vény ref
minden l
Most, ho
irányt a
lehet má
helyreall
asztások
tosítani.
támadott
törvényü
szabadel
igéretet
romszor
a választ

társába
fogyhatat
bizonyítot
s már 18
amelybe
(Fauzett,
magának
ház vezet
idejében
tartásánál
királyt s
állítólagos
amit késő
de Boszni
tosan meg
ajkaira a
mondatot

188
tion of p
Arrears h
dekeben s
obstrukció
hamarosa
nyában h
e i g n o i
Arabi-fele
val elég
tum elves
d o n pa
közvelem
neheztele
lene csak
alsóház
a székét
1884 febr
bill, mely

szonyok, mint Olaszországban. De ki és mi biztosít, hogy nemis fajulhatnak. — Az állam kormány mely önmagát tekinteti céljának, a nagyhatalmi állás, melynek fentartását a munka verejtékéből kiperzselhető minden eszközzel elősegítik, amely rendszerrel a nép terhét nemcsak nem könnyítik, hanem súlyosbítták, a mely alatt a Nemzetnek nagyja és kicsinyje nélkülöz és szenved: nem biztosíték az ellen. A kenyér nagyobb hatalom és az éhség kétségbeesése ellenállhatatlan erő.

Még most hazánk józanabb népe nem ragadta meg az olaszországi eszközöket, de a viszonyok itt is kiállják: ne tovább! Caveant consules nequid republica detrimenti capiat!!

— a. — r.

BELFÖLD.

A képviselőház ülése.

Május 18-án a hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslat r e s z l e t e s tárgyalását folytatták, ami azonban nagyon lassan haladt előre, mert még a vita folyamán is nyújtottak be módosításokat. A vita félbeszakítása után tért rá a haz az ülés legérdekesebb pontja — Apponyi A. gr. interpellációjára a v a l a s z t á s i t ö r v é n y r e f o r m j a tárgyában az összkormányhoz.

Az interpelláció így hangzik:

Apponyi Albert gróf: A választási törvény reformjának témája mindig aktuális s minden képviselőválasztás után újra felmerül. Most, hogy az országgyűlés munka nélkül van, irányt akar szabni munkásságának, mely nem lehet más, mint az alkotmány biztosítékainak helyreállítása, így különösen a képviselőválasztások tisztaságát és szabadságát kell biztosítani. Az az elv, hogy a kérvénnyel megadott mandátumok felett a kir. kuria ítélt, törvényünkben benne van, de egy magát szabadelvűnek nevező párt, 26 év alatt ez ígéretet nemcsak be nem váltotta, hanem háromszor ki is játszotta, jól tudván azt, hogy a választásoknak ez az anarkhikus állapota

képezi hatalmának egyedüli alapját. (Élénk helyeslés a bal- és szélsőbalon.)

A képviselőválasztásoknál mostanában csak a hatalom, az arisztokrácia, a plutokrácia érvényesülhet, bir befolyással, de maga a középosztály, mely a nemzetet képezi, nem. Ha nálunk oly jelenségek vannak, melyek alkotmányunknak legkardinálisabb jogait kijátszák, mint most a delegációval is, lehetetlen hogy a legnagyobb aggodalommal ne nézzen a nemzet jövője elé.

Ezért a választási törvény reformja a törvényhozás legelső, legégetőbb teendője. — Épp olyan fontos a bíraskodás kérdésének szabályozása e téren. Mert a mostani bírálbizottságok egyértelműen járnak el, mely nem egyéb, mint az igazságnak egyszerű megtagadása.

Ezek az állapotok segíteni nemzünk jövőjének kérdése s ezért a következő interpellációt intézi az összkormányhoz.

Szándékozik-e a kormány még ezen országgyűlés alatt a választási törvény reformjára különösen pedig a választások szabadságának és tisztaságának biztosítására célzó törvényhozási intézkedéseket, jelesen megadott választások ügyében a kir. Kuria bíraskodására vonatkozó javaslatot a Ház elé terjeszteni, még pedig olyan időben, hogy ezek a javaslatok az új általános választások előtt törvény erejére emelkedhessenek.

Elnök: Az interpelláció kiadatik a miniszterelnöknek. Az ülést $\frac{3}{4}$ 2 órakor bekezeszti.

Pártértekezlet. A függetlenségi és 48-as párt 17-én este 6 órakor értekezletet tartott K o s s u t h Ferencz elnökle alatt. A párt foglalkozván a bacs-almási kerület ügyével, elhatározta, hogy Szederkényi Nándor jelöltsége mellett foglal állást, támogatására pedig a párt több tagját fogja le küldeni. A hajdu-bószörményi népgyűlésen pedig mely május 22. lesz, Kossuth Ferencz, Lakatos Miklós és gróf Benyovszky Sándor képviselik a pártot. Az elnök ezután bejelentette, hogy a sárbogárdi kerület július 19-én üli meg 50-ik évfordulóját Madarász József, az első függetlenségi párti képviselő megválasztásának, és kéri a pártot hogy az ünnepélyen képviseltesse magát. Szóba került az értekezleten a 30 millió póthitel törvénytelen felhasználása.

A képviselőház munkarendje. Ma és holnap a képviselőház még a szövetkezetekről

szóló javaslatot tárgyalja, a mi valószínűleg még a jövő hét első napjaira is átmege, ezután kezdetét veszi a pünkösdi szünet. Jun 8-án kezdődik a cukorpremiáról, szeszadóról és a szesz knntingásáról szóló javaslatok tárgyalása. A három javaslat letárgyalása után őszig a képviselőház nem tart ülést. A kiegyezési javaslatok tekintetében a kormány nem táplál semmi illuziót arra nézve, hogy azok tárgyalás alá vétetnek. Ez irányban a kérdés az osztrák miniszterek legutóbbi ittléte alkalmával teljesen tisztázott. Arról sem lehet szó, hogy a jelenlegi provizorium meghosszabbítottassék, ily körülmények közt a képviselőház csak az ősszel foglalkozik a kiegyezési ügyek önálló rendezésének módzataival melyekre nézve a kormánynak már megállapodásai vannak.

A delegációk.

A tengerészeti bizottság ülése.

A magyar delegáció tengerészeti bizottsága máj. 18. d. e. Pallavicini Ede gróf elnökle alatt ülést tartott, melyben a tengerészeti költségelirányzatot tárgyalta. Az ülésen a közös kormány képviselői a tengerészeti és Bánffy báró vett részt.

A flotta szaporítása.

A tengerészeti bizottság most valamivel komolyabban teljesítette feladatát tengerészeti követeléseivel szemben, mint a napokban a hadügyi bizottság a hadügyminiszter 30 millió póthittel szemben. Ma tárgyalta a tengerészeti költségelirányzatot melynek keretében tudvalevőleg Spaun báró altengernagy két új csatahajó számára kér rendkívüli hitelt. Miután alapos a gyanu, hogy a két hajó képezné az utóbbi időben oly sokat megbeszélte flottaszaporítás első akcióját, alapos felvilágosításokat kértek a bizottságban a tengerenagytól, mi igaz ezekből a hírekből.

Spaun báró a kérdésre csak kitérő választ adott, arról beszélt, hogy a monarchia nem csinál gyarmatpolitikát: hogy nincsenek messzemenő ambíciói és hogy csak a part védelemre szorítkozik. E mellett nem tagadta a flottaszaporítás szükségességét, sőt emlegette is, hogy mindegyre volna szűksége csak azt nem mondotta, hogy mely időben akarja a hajókat beszerezni mert — úgy mondá — ez sok mindenféle körülménytől függ.

Miután a bizottság ezekből a válaszokból nem igazodott ki egészen tisztán Bolgár Ferencz, Rosenberg Gyula és Zichy Ágost gróf határozott felszólalásaira kimondták, hogy a most kért két hajót csak úgy szavazza meg a delegáció, ha azok nem képezik a flotta kibővítésének első akcióját.

A tengerészeti főnököt ez a határozat láthatólag elkedvetlenítette. Azt hiszik, hogy Spaun br. a magyar delegáció tengerészeti bizottságának eljárásából levonja a konzekvenciát s legközelebb beadja lemondását.

Osztrák delegáció.

A 30 millió póthitel.

Az osztrák delegáció költségvetési bizottsága ugyanekkor Clumetzky báró elnökle alatt ülést tartott, melyben a hadügyi kormány 30.1 millió póthitelét tárgyalta.

Fel 4-ig az ülés annyira bizalmas volt, hogy a tárgyalási terem valhennyi ajtaját bezárták, úgy hogy egyetlen delegátus se be, se ki nem mehetett.

E bizalmas ülésben a közös kormány ugyanazokat a diszkrét felvilágosításokat adta, melyeket a magyar delegációban már megadtak Kallay és Krieghammer.

Ezután Kramarz és Pergölt kérdéseket intéztek a hadügyminiszterhez.

Axmenn kijelenti, hogy bár már a tavaly 7.500 000 frtos hitel után várni lehetett újabb pótköveteléseket, a 30 millió póthitel az összes ellenzéki pártokat nagyon meglepte. A gazdasági helyzet nem engedi meg az ilyen tulhajtásokat. A kormány ezzel oly szociális állapotot provokál, mely a béke föntartásával nem áll összhangban. Bármenynyire jó hazafiak is szóló és pártja, ily kiadásokat nem tart összeegyeztethetőnek a hadsereg rendszeres fejlesztésével.

— a. — r.

(Folyt. küv.)

tartásában és az ezzel járuló izgalomban is fogyhatatlan testi-lelki erejének nagyságát bizonyította meg, csakugyan sikerhez juttatta s már 1880. tavaszán újra kormányra hivatott, amelybe a radikális frakciók képviselői, (Fauzett, Dilke, Chamberlain-t) is bevonta; magának a kincstár első lordágát s az alsó ház vezetését tartotta meg. E. II. kormányzása idejében tanujelét adta Ausztria-ellenes magatartásának, még Ferencz József császárt és királyt sem kímélve, a választásokba való állítólagos beavatkozásáért kárhoztatástól, — amit később bocsánatkérésrel hozott helyre; de Bosznia okkupációja ellenzésében alihatalosan megmaradt, amely elleni bosszúságát adta ajkaira a H a n d s o f f e nevezetessé vált mondatot.

1881—82-ben lépett életbe a Protection of property, Armsbill, az új Landact, az Arrears bill a szegényebb sorsu irbélők érdekében s a procedure-bill az irképviselek obstrukciója megtörésére. Az afgán háborút hamarosan bevégezte, a Transwaali boerek irányában hátrányban maradt, résztvett a d u l n e i g n o i flotta tüntetésben; az egyiptomi Arabi-fele felkelést Alekszandria bombáztatásával elég vandál módon nyomta el; de Kartum elvesztése és a magára hagyott G o r d o n p a s a vértanu halála ellene zudította a közvéleményt, sőt felidézte még a királynő neheztelését is. A felsőház megszavazta ellene csakugyan a bizalmatlanságot, de az alsóház még akkor is hű maradt hozzá; s a székét ingadozni érző Gladstone által — 1884 febr. 29 — betérjesztett új II. választási billt, mely újra harmadfél millióval szaporí-

totta a tömegeből a választók számát — megszavazta Jul. 26. — De végtére is az ir események saját párhívait is rohamosan fagyasztották s miután a Gladstone iránt halálan irek — Parnellisták és tory-k ideiglenesen szövetkeztek — a szeszital adóügyben leszavazták — 1885. Jun. 8. De mivel ez idétlen szövetség a Salisbury miniszteriumnak csak esekély szavazattöbbséget biztosított s az önző ireket Gladstone nyerte meg szövetségeseikül, a tory kormányt sikerült megbuktatnia s már

1886. Febr. 1-én megalakította Gladstone új III. kabinetjét, mely kizárólag a Home-rule Irország számára külön parlament és autonóm kormány — által lett nevezetessé. Ehez a törvényjavaslatához, bár miatta saját pártjában is bomlást idézett elő, Gladstone makacsul ragaszkodott s Apr. 8-án az alsóház elébe terjesztette. Sikerült is vele megnyernie az ireket; de az angolok, különösen a konzervatívok és irországi protestánsok a birodalom egységének megbontását magában hordó veszélyes merenyletet láttak benne s Gladstone mellől mindinkább fogatkoztak liberális párhívai a bill-t — Jun. 7. — 341 szavazattal 311 ellenében megbuktatták. Most a szavazati jog kiterjesztésével megszaporodott demokrat választók haláljára számítva, új választásra apellált Gladstone, de bizony ebben is fiaskot vallott, mert eserben hagyták. többséget nem nyert s Jul. 20-án a kormányról újra lelépett.

Sajnálkozását fejezi ki a fölött, hogy a hadügyi kormány előzetes engedély nélkül adta ki a pénzt. Elvárja és követeli, hogy a közös kormány a jövőben ilyenektől tartózkodjék.

Stürgk gróf: Használó szellemben nyilatkozni fog.

Rutovszky, Kienmann a póthitel és a kiadás formája ellen tiltakoztak. A további vita hosszadalmasnak és hevesnek ígérkezik. A tanácskozás mindvégig bizalmas jellegű volt.

KÜLFÖLD.

György herceg kormányzó.

Berlinből jelentik, hogy a Berliner Tagbl. Konstantinápolyban arról értesül, hogy Törökország most már nem fogja ellenezni György görög hercegnek Kréta kormányzójává való kinevezését. A török lapok ezt abból következtetik, hogy a szultán a dán király egyik unokáját, krétai valivá nevezte ki.

Táviratok.

A 30 millió a képviselőházban.

Budapest, máj. 20. (A Debr. ered. táv.) A képviselőházban Kossuth Ferencz indítványt jelentett be, a mely ily hangzik:

Indítvány. A képviselőház utasítja a kormányt, hogy a póthitelek használatához való hozzájárulásában tartsa meg az alkotmányos formát és rosszállását fejezi ki, hogy a 30 millió póthitelre vonatkozólag ezt megtenni elmulasztotta.

Az indítványt Kossuth ma okolta meg. Természetesen leszavazták. »A muszkát csak meg kell vakarni,« »tatár tűnik elő,« — mondotta Napoleon. A mi mamelukjainkat, fájdalom, már 30 millióval se lehet úgy megvakarni, hogy eltűnjek a lelkiismeretők.

A trónörökös Budapesten.

Budapest, május 20 (A Debr. ered. táv.) Ferencz Ferdinánd főherceg szombaton tartandó csapat szemlére Budapestre érkezett a kir. várak vendéglakosztályába szállott.

Az ország tanárai Debreczenben.

— Az előkészítő bizottság ülése. —

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 20.

Mint már előzetesen jelentettük, gr. Dégenfeld József főispán tegnap d. e. fél 11 órára hívta össze azt a Debreczen sz. kir. város intelligenciájának minden rétegét felölelő nagy bizottságot, melynek tagjai voltak szívesek magukra vállalni azt a szép és nagy feladatot, hogy az országos középiskolai tanáregyesületnek folyó évi június hó 4 és 5-én városunkban tartandó közgyűlésére ide seregrendő tanárokat méltóképen fogadják, előtűk Debreczen városát és annak képét a maga igazi mivoltában feltárják, hogy ezentul személyes tapasztalatok alapján beszélhessenek tanítványaik, a jövő Magyarország előtt a magyarság szívével.

Mivel közben a főispánnak el kellett utaznia, az értekezletet Simonffy Imre kir. tan. polgármester vezette, aki, miután a jegyzőkönyv vezetésére Kardos Albert dr. főreáliskolai tanárt, a debreczeni tanári kör titkárát kérte fel, bejelentette, hogy Dégenfeld József gróf főispán szíves készséggel vállalta magára a nagybizottság elnökségét.

Dóczi Imre a tanári kör elnöke adta elő azokat az intézkedéseket, amelyek a közgyűlés sikere érdekében történtek, valamint a közgyűlés idején rendezendő ünnepélyek és kiállítások programját. Ezek szerint a közgyűlés tagjai július hó 3-án vasárnap fognak városunkba érkezni s 4-ikén és 5-ikén

fog tartatni a közgyűlés, amely napok délutánjait a város nevezetességeinek megtekintésére fogják felhasználni a fogadó és ünneprendező bizottságok tagjainak kalauzolása mellett. 6-án, szerdán, a Hortobágy megtekintése van tervbe véve a kirándulási bizottság vezetésével. Továbbá a Keleti Kárpátgyűlésület már is meghívta a tanáregyesület ugyanakkor Felsőbányán tartandó közgyűlésére s az ez alkalomból rendezendő kirándulásaira s ezért aztán a közgyűlés csütörtökön felke-rekedik és testületileg Felsőbányára utazik. Kéri ezért Dóczi mindazokat, akiknél áll, hogy a közgyűlés fényét és sikerét tagjainak itt időzése alatt városunk iránt felbredő rokonszenvétőlük telhetőleg emelni szíveskedjenek. Bejelentette egyúttal, hogy mivel a közgyűlés céljaira a várostól megszavazott 1000 forint nem lesz elegendő, hozzájárulásra felkérte az összes iskolák fenntartóit s a főiskola gazdasági tanácsa 200 forintot már ki is utalványozott. A többiektől válasz ugyan még nem érkezett, de a remény biztató. A további részletek megállapítására, az előkészítés többi teendőinek megbeszélésére aztán már a nagybizottság s az ebből alakítandó albizottságok vannak hivatva, ő csak azt kéri még, hogy közös akarral igyekezzünk azon, hogy a vendégszeretet és rokonszenves fogadtatás, melyben az orszagnak ide hozzánk Debreczenbe most mintegy 20 év múlva ismét egybeseregrendő tanárait részesíteni mindenki bizonyára kívánja, elérje, sőt minden tekintetben felül is mulja azokat a többi városokat, amelyek eddig vendégül fogadták a mai tanári nemzedéket, a melyeknek legnagyobb része nem hogy Debreczen, de talán az Alföldet sem ismeri közvetlen tapasztalásból. — A nagy bizottság a tett intéz edéseket helyeslőleg veszi tudomásul.

Sinka Sándor a közgyűlés alkalmából annak tagjai számára Debreczen leíró s benne tájékoztatóul szolgáló monografiaszerű zsebkönyv szerzője előadja, hogy a könyvecske készítése immár annyira előrehaladt, hogy június 4-én nyomdába lesz adható, honnan azután egyenesen Budapestre küldik a tanáregyesületi közlöny szerkesztőségének, mely aztán szét küldi a közlönyvel az egylet összes tagjainak. Mint már röviden Dóczi említette, a zsebkönyv első lapján a főiskola fototipikus képe, hátsó lapján pedig Debreczen város vonalostervrajza lesz látható. A zsebkönyv 5 fejezetre oszlik.

Első rövid vázlatban megismertet Debreczen város nevezetesebb épületeit, melyekhez t. i. vagy a jelennek, vagy a múltnak nevezetes eseménye, avagy valamely kiváló hivatás van kapcsolva. A harmadik fejezet leírja Debreczennek kulturális és irodalmi intézményeit a negyedik bemutatja Debreczen polgárságának p. elethivatását a mezsei gazdálkodást és annak rendszerét továbbá a Hortobágyot, mint Debreczen kiváló nevezetességét s végül az ötödik szorosán a közgyűlésnek kíván emléket emelni. A nagybizottság a monografia tervezetét s annak előhaladását örömmel vette tudomásul. Kardos Albert előterjesztette a nagybizottság összeállításának történetét s annak albizottságokba leendő felosztási tervét. Ezek szerint öt albizottság lesz: Központi bizottság, mely az egész előkészületet igazgató kezében fogja tartani s a melynek tagjai közt a többi albizottságok elnökei is helyet foglalnak. Elnöke Simonffy Imre királyi tanácsos polgármester. Fogadó és ünneprendező bizottság, elnöke Mándi Endre, kirándulási bizottság elnöke Szegmesth Károly m. á. v. üzletvezető-helyettes, a Keleti Kárpát egyesület elnöke, Elszállásolási bizottság, elnöke Oláh Károly városi tanácsnok szerkesztő és sajtóbizottság, elnöke Dóczi Imre, a tanári kör elnöke, egyházközp. középisk. felügyelő, helyettes elnöke Kóncz Ákos tb. tanácsnok, a V. H. O. Sz. helyi választmányának elnöke. A nagy bizottság úgy a bizottságok tervét, mint azoknak ajánlott tagjait elfogadta.

Ezzel az ülés véget ért.

HIREK.

* **Népgyűlés az ország önálló gazdasági berendezése érdekében.** Mint már jelentettük az önálló vámtérület érdekében június hó 22-én vasárnap délelőtt Hajdú-Böszörmény város, ugyanakkor nap d. e. pedig Hajdú-Háza polgársága fog népesnek, rendkívül impozánsnak ígérkező népgyűlést tartani. Az országgyűlési függetlenségi párt küldöttei, H.-Böszörmény város orsz. képviselője, Szina Gyula társaságában május 22-én a reggeli vonattal fogott Böszörménybe megérkezni, ahonnan ebédtől 3—4 óra közt kocsin fognak a szomszédos H.-Háza átrándulni. A gyűlésen való részvételüket eddig Kossuth Ferencz, Lakatos Miklós, gróf Benyóvszky Sándor, Hentaller Lajos, Marjay Péter, Papp Elek, Meskó László, Leskay Gyula, Tóth János és ha akadályoztat nem lenne Kiss Albert képviselők ígérték meg. — Kivülök bizonyára a debreczeni sajtó munkásai közül is többen meg fogják e alkalomból a derék hajdu városokat látogatni. — Továbbá — mint ottani levelező írja — H. Nánási is nagyban foglalkozik az előkészületek, úgy, hogy a nánási kitűnő jó nép százával fog vasárnap Böszörménybe zárandokolni Kossuth Lajos fiának tisztelőre. A díszes menet zászlók alatt Udvarhelyi József és Isó Sádor vezetése alatt zenekar kíséretében fog bevonulni.

* **Az augsburgi társaság újabb ajánlata.** A közvilágítás biztosítása céljából benyújtott pályázatot tudvalegőleg meddőnek jelentették ki a szakbizottságok és a házi kezelt hozták javaslatba, Az ügyek ez a nagy fordulata ismét megszólaltatta az augsburgi légszuszgyári társulatot, melynek a szerződés meghosszabbítására vonatkozó ajánlatát márfel évvel ezelőtt a közgyűlés mellőzte és a nyílt pályázathoz folyamodott. Az augsburgi társulat megújítja multkori ajánlatát s kijelenti, hogy a szerződés meghosszabbításába most is készséggel belemegy még pedig visszahatólag 1898 jan. 1-től számítva. Az augsburgi társulat abban a meggyőződésben van, hogy a pályázat meddősege és az ügy ilyen fordulata neki ad igazat, s azzal, hogy óvást emelt a nyílt pályázat ellen, a város érdekeinek kívánt szolgálatot tenni.

* **Kossuth gyalázói és H.-Nánási.** Levelezőnk írja: A Kossuth Lajos nagy hazánkfíat becsmérő könyvet annak terjesztői Zimándy és Zelenyák elég merésznek és arczátlan volt a nánási polgári olvasó-körnek is megküldeni, a melyen a kör 13 próbásderék függetlenségi tagjai mélyen megbotránkoztak s össze hívta Némzets Vargha Sándor kör elnök ur a választmányt, hogy ezen ocsmány ajándékkal mi történjen, mire egyhangulag elhatározták, hogy a piszkos kezéből származott ajándék könyvet hivatalosan — mint hajdan a Kossuth bankót, megégetteti, fájdalom, hogy a szerzővel nem lehet az.

* **Főgymnasiumi tornaverseny.** Az országos tornaverseny színhelye Arad s az aradi versenyen több gimnáziumok között a debreczeni is képviselve lesz. Az ev. ref. főgimnázium felsőbb osztályainak tegnap tornaversenye volt a nagyerdő régi korcsolyapálya helyen. A tornaverseny voltaképen próbaverseny volt, melyen az aradi versenyre készütek elő. Délután 4 órakor vonult ki az ifjuság a nagyerdőre, hol a nagyszámu érdeklőző közönség várta. A tornaverseny bíráló bizottsága a tanári karból következőkép alakult meg: Dóczi Imre, Potamcsik Ignác, Horvai Róbert, Helle Károly és Gulyás István.

A szabad gyakorlatok után a versenylefolyása a következő volt:

I. Magas ugrás. — Első díjat nyert Zalay Béla VI. o. 165 cm-rel. Második díjat Ábrahám Ernő VI. o. 160 cm-rel. Harmadik díjat Szabó Ödön V. o. 155 cm-rel.

II. Rudugrás. Első díjat Puska

György 270, második díjat Hajdu Béla 250 emrrel.

III. Nyújtó verseny. Első díjat Kereses Zoltán VI. o., másodikát Ráthonyi Ödön, VI. o. harmadikat Szücs László VIII. o.

IV. Tavolugrás. V—VI. o. Első díjat nyert Ábrahám Ernő VI. o. 530, másodikát Zalay Béla VI. o. 505, harmadikat Szabó Ödön V. o. 485 emrrel.

V. Tavolugrás. VII—VIII. o. Első díjat nyerte Gődényi Zoltán VIII. o. 540, másodikát Hajdu Béla VII. o. 525, harmadikat Süllögyi Imre VII. o. 515 emrrel.

VI. Súlydobás. Első díjat nyert Dienes Kálmán VIII. o. 858, másodikát Feenyődi Zoltán VII. o. 810, harmadik díjat Kovács Gyula VII. o. 805 emrrel.

VII. Korlát. Első díjat Molnár László VI. o., másodikát Szak Márton VII. o., harmadik díjat Szücs László VIII. o.

VIII. Futás. V—VI. o. Első díjat Ábrahám Ernő VI. o., másodikát Szabó Ödön V. o., harmadik díjat Marki Imre VI. o.

IX. Futás. VII—VIII. o. Első díjat Jeney Gábor VII. o., másodikát Mernöz Géza VIII. o., harmadikat Gődényi Zoltán VIII. o.

Ezek után egyes játékokkal a verseny befejezést nyert. A nyert érdemeket Dóczy Imre igazgató osztotta ki buzdító beszéd kíséretében. A verseny fél 7 órakor ért véget.

* **Nem lesz sertésvásár.** A városi tanács megbízásából Király Gyula tanácsnok tegnap kihallgatáson volt a földmívelésügyi miniszteriumnál, hogy a sertésvásárok megszüntetését kimondó távirati rendeletnek visszavonására bírja. Király Gyulához a gazda közönség képviselőiben több tekintélyes polgár is csatlakozott, hogy nagyobb súlya legyen a szerintünk teljesen méltányos kérésnek. Sajnos, hogy a küldöttség jásárának nem lett meg a kívánt eredménye. Mert Király Gyulától tegnap délután a következő távirat érkezett Simonffy Imre kir. tan. polgarmesterhez: Minisztérium ez idő szerint vásártartást nem engedheti; beszűntetés iránt hatádektalanul intézkedés teendő.

E távirati értesítés következtében a városi tanács nyomban megtette a lépéseket: hogy a helybeli és a vidéki közönség a debreczeni heti sertésvásárok bezárásáról kellő időben értesítettessék.

* **Kogfirmáció.** Az ev. ref. iskolaszék elnöksége a következő meghívót intézi az ev. ref. gyülekezetekhez:

Az ev. ref. iskoláink a járó gyermekek ünnepélyes konfirmálása f. hó 21-én azaz szombaton reggel 8 órakor lesz és pedig a fiuké a kistemplomban, a lányoké a nagytemplomban. Amott a szertartást Dicsőfi József, itt Mitrovics Gyula lelkész végzi. Meghívjuk a lélekemelő ünnepélyre a szülőket és a közönséget. Mitrovics Gyula isk. sz. elnök.

* **Kinevezés.** A király Csaba y Antal hajduböszörményi járásbírósi aljegyzőt a hajduböszörményi járásbíróshoz albróva kinevezte, továbbá Bajor János margittai kir. járásbírónak törvényszéki bírói minőségben a szolnoki és Brán Gusztáv fehértemplomi kir. törvényszéki bírónak eddigi minőségében a szatmárnémeti kir. törvényszékhez, saját kérelmekre leendő áthelyezését megengedte.

* **A nazarénusok terjedése.** Mokrins községben — mint nekünk írják — a nazarénusok szektája napról-napra terjed. A községben most már több, mint kilenczven család tért át az új hitre. Ezek mind felekezetenkülieknek valják magukat, hogy az egyházi adó alól szabaduljanak.

* **Bírói szemle a Varga-szin romjai felett.** Tegnapelőtt d. u. tartották meg azt a bírói szemlét, amelyet Simonffy Emil, mint szomszédos háztulajdonos, a Varga-szin lerombolása miatt esetleg őt érhető károsodás megvizsgálására kért. A szemlén jelen voltak: Deák Ferencz törvényszéki bíró, Ábrahám László t. főügyész, Aczél Géza főmérnök, dr. Kemény Mór ügyvéd, Látinovic Mihály kir. főmérnök, Pünkösty Ferencz vasuti főmérnök

és Berger Jenő építész. — A város a szemle megtörténteig nem bontotta a falat. A szemle ma megtörtént eredményét a szakértők legközelebb beterjesztik. A kérdéses fal bontásához pedig már hozzáfogtak.

* **A nőipariskola majálisa.** A debr. jótékony „Nőegylet” által létesített „Nőipariskola” saját alapja javára 1898 máj. 25-én a nagyerdei „Dobos pavilonban” tombolával egybekötött nyári táncmulatságot rendez. A tombola este 1/2 8 órakor kezdődik. Belépő díj egy tombola-jegygyel együtt személyenként 1 frt. Tombola jegy ára külön 20 kr. A nyerelemény-tárgyak a nőipariskola növendékei által készített kézimunkák lesznek.

* **Tisztújító közgyűlés.** A „Bikur-Cholim” debr. izr. betegsegélyzőegylet f. hó 19. tartotta meg tisztújító közgyűlést ritka érdeklődés mellett. Az évi jelentés és zárszámadasok előterjesztésén és helyesléleg tudomásul vételén, az elnökségnek a felmentvény megadatott. A választmány eredménye a következő: Elnök: Csengeri Imre; alelnök: Rosenberg József; tiszteletbeli elnök: Rosenthal Dániel; pénztáros: Rosenberg Simon; ellenőr: Schwarz Fülöp; tb. orvos: Dr. Keilner Elek; tb. titkár: Lippe Armin; választmányi tagok: Hoffman Sándor, ifj. Fülöp Ignác, Gorovoy Adolf, Weisz Mátyás és Smilovic Mihály. Ez alkalommal az alapszabályok módosítása elrendeltetett.

* **Díjverseny.** A helybeli Kereses kedelmi akadémiája tornavizsgáját az ifjusági Toruakör díjversenyével kapcsolatosan két szakaszban f. hó 21 és 28-ik napjain tartják meg. — Az első nap programja a következő:

1. A tanintézet összes növendékeinek távgyaloglása Mike-Pérc-re. 10 km. Indulás d. u. 2 órakor.

2. Az országút 7—8 km-ében:

a) Járásverseny 1 km. távolságra.

b) Sikfutás 100 m. több csoportban.

c) az első döntőverseny.

d) Akadályverseny futás 100 m. távolságra 70 cm. magas 2 akadályval.

e) Tréfasfutóverseny.

3. Mike-Pérc-ről 1 1/2 órai pihenés után távgyaloglás haza esti 6 1/2 órakor.

* **Postapalota Debreczenben.** A debreczeni vasuti főállomás folyamatban lévő kibővítése és ujjaépítése idei programjába a teheráru rakodók területének feltöltésén és a derecskei országút felüljárójának elkészítésén kívül a postaépület építése is fel van véve. Az üzletvezetőség tegnap nyújtotta be kérvényét az építés engedélyezése iránt. A bemutatott tervek szerint az új postaépület melyben a növekedő helyi postaforgalom egy részét fogják lebonyolítani, egyike lesz a város legszebb középületeinek. Olasz reneszánsz pavilon diszitményekkel ékesített egy középső emeletes és két szélső földszintes rész által a tagok főhomlokzata a népketre néz. A földszinten a következő hivatalos helyiségek lesznek: Helyi csomagok kezelésére továbbmenő csomagok kezelésére főnök és helyettese szobái levélhordók terme, pénztár rovatoló csomag feladás, a közönség terme. Az emeleten főnök lakosztálya lesz. Mindebből a beosztásból látszik, új postaépület a csomag postaforgalmat fogja közvetíteni.

* **A kórházbizottság ülése.** A város kórház bizottsága tegnap Körner Adolf tanácsnok elnökle alatt ülést tartott. Felolvasták a kórházi pénztár vizsgálatáról felvett jegyzőkönyvet, amelyeket a bizottság tudomásul vett. Aztán a kórház halottjainak eltemetésére vonatkozó beadványt tárgyalták. Végül dr. Ujfaluassy József közkórházi igazgató jelentését, amelyben közli, hogy a heveny fertőző betegségben szenvedők ugyan elkülönítve vannak de a trachoma betegek közelében fekszenek, ami a betegség terjedését vonhatja maga után és így más helyiség kijelölését tartja részükre szükségesnek, került elintézésre. A bizottság a jelentést visszaterjeszti a kórh. igaz., hogy felvilágosítást adjon és tegyen javaslatot miként lehetne a bajon segíteni.

* **Eltűnt gallér.** Tegnap délután 6—7 óra között egy gyűrt selyem fekete értékes női gallér a nagyerdei régi lövőház előtti padról, egy nő által elvitetett. — Károsult nem akarván az illető ismert asszonyt, ki a felöltőt magához vette, bíróság elé állítani, ez uton hívja fel, hogy a felöltőt péterfia 977. sz. a. kézbesítse.

* **A nagyerdőn** a fürdőépületben egy szoba olcsón kiadó. Értekezhetni Turay Farkas irodájában Miklós u. 8 sz.

MILIKE.

Irta: Török Endre.

Egy aranyos kis szőke fő tekintett ki a puha csipke-függönyök közül, s nagyot nevetett az ablak mellett türelmetlenül álldogáló fiatal emberre a lovagra.

A mama egy vén könyvből olvasott még vénebb históriákat, s néha szolt a Milinek, a mikor ez va ami számár fület mutatott imádójának.

Olyan kedves kis baba volt. Itt nőtt fel közöttünk, szerettük, játszottunk vele és bálványoztuk.

Áldott jó szive volt. Utolsó krajezárját oda adta a koldusnak. Télen prémes, drága felöltőt adta le magáról az iskolában, egy sapadt, didergő leánynak. Vidd haza! nekem majd vesz a papám, mert ő gazdag ember. Es Milike haza ment a hidegben. Meghült, agyba fektették, s két hétig itta a keserű theákat, de nem tett szemrehányást senkinek.

Tizenhárom éves korában hosszú ruhát kapott és voltak sziv ügyei. Tizenöt éves korában már bálba járt, souper-t táncolt reggelig.

Ha tíz órakor végig ment a korszón, elegáns urak üdvözölték, szívesen „csókoltak kezét”, s a Milike büszke volt, hiszen már neki is csókoltak kezét. Mamájával, aki még mindig fess asszony, állandó látogatói voltak a keptáraknak, az akadémiai üléseknek. Divatos csipkái előbírnokei voltak az őszi szezonnak. A téli nagy bálakon nevével kezdődött az „ott voltak” névsora, s bámulták legujabb szabá-u, elegáns toillettéjüket.

A papa pedig, mint egy szükséges, de előtérben felesleges egyéniség, egy csendes sarokban ült és számolta, mennyibe kerül a ma esti dicsőség, mikor jár le a váltó.

Balványozták, szerették a Milikét, de nem merte elvenni senki. Olyan fenséges szép és büszke volt, hogy alig bátorkodtak megközelíteni.

Egy szép napon, mert az ilyenek rendszerint szépek, eltűnt közzülünk. Egy fess buszár tisztról is szól az ének, de az ilyenkor mellékes.

A boldogság azonban nem tartott sokáig. Szegényke az ideálban csalódott, az is olyan simplex ember volt mint a túlbi, a kiért kár volt ott hagyni a szülői házat. De büszkeége nem engedte többé visszatérni oda a honnan kiindult, azután meg nagyon megkedvelte a nagyvilági levegőt is.

Sokféle előnye közül csak szépséget tudta érvényesíteni. Hangja ugyan már nem csengett valami tisztán, hanem szépségeért elnézték a gixereket és bőven tapsolt neki a hódoló közönség. A szinpadon jól érezte magát. A mire mindig vágyott, ami édes álma volt, az beteljesült: ünnepelték. Elsőrangú művésznök sorában emlegették és ez elég volt neki, ez boldoggá tette.

A virágkoszorúk, a bókók elbódították. Érzéktelen volt minden iránt, csak a publikum tapsai zsongtak örökké füleiben.

Amidőn a szinpadon felkerestem, elig ismert reám: talán kicsinyelt, talán nem akart emlékezni a multra?! Megváltozott egészen! A lelke lassanként kifáradt a munkában, — nehezére esett az új szerepeket tanulnia, azután meg kezdett már fogyatkozni bájaiban, ámbár a szépítő szerek sokat eltakarták. A közönség újabb valamiért rajongott és

felfedezett egy viruló, pezsgővérű primadonnát.

Milike érezte ezt a változást, Eleinte rosszul esett neki, sirt, sokszor éjeleken át. De nem tudott magán segíteni, mert a korral és a közönséggel küzdeni nem lehet.

A régi dicsőség eltűnt. A dicsőfény oszladozni kezdett, a lapok pedig ojsmit sutogtak, hogy az ünnepektől Milike már helyet adhatna az utána jöttnök, az ifjabb nemzedeknek.

Es helyet adott Hiába várták a főpróbára, premiére elmaradt nélküle.

Fele se ment többé a színpadnak. Nem bírta volna el a mellözést, a kiesinylést. Ő, a ki mindig dicsőségre vágyott, — nem tudott második lenni.

Es azután lekerült napirendről, elfeledték őt is hamar. Helyet, nevét elfoglalta a másik.

*

A gráci főtéren egy elegáns divatüzletben élénken beszélgetnek a lányok. A csaszari színházban premiére volt tegnap; kritizálják a művészeket, művésznöket. Milike, a letűnt nagyság közönyösen hallgatja a diskurzust. Képzetelemben visszatérnek a mult emlékei, az első siker, a lámpaláz, s hirtelen odafordul a lányokhoz:

— A főszerepet különben játszottam volna!...

IRODALOM.

Hézag pótló munka. A magyar szabaddalmi törvény magyarazata. — Dr. Kósa Zsigmond m. kir. szabaddalmi bírós. az ifjú jogász nemzedék egyik kiváló tagja, előfizetési felhívást boesátott ki a magyar szabaddalmi törvény magyarazata cz. művére.

A dr. Kósa Zsigmond neve nem ismeretlen Debreczenben sem, hiszen ezelőtt par évvel debreczeni kir. ügyész volt s itteni működésével általános elismerést vívott ki, mert a szigorral humanitást és igazságosságot párosított. Szorgalma és jogi szakkezettsége nem kerülte el a felsőbb körök figyelmét sem s midőn a szab. hivatal és szabaddalmi tanács fölállították, szabaddalmi bírós. nevezetett ki. Ismerősei és tisztelői a mennyire örültek egy részről előléptetésének, más részről éppen annyira sajnálták Debreczenből való távozását, mert egyszerű, keresetlen modorával s nyílt őszinteségével a debreczeni társadalomnak is kedvelt tagja volt. Hisszük is, hogy most, midőn önálló jogi munkával lép fel, melyben a szabaddalmi ügyekben szerzett gazdag tapasztalatait lefekteti, Debreczenből is számos megrendelője lesz.

Munkája méltán mondható hézagpótlónak, mert a magyar jogi irodalomban, a speciális jogok között, talán egyetlenegy sem részesült ez ideig olyan mostoha bánásmódban, mint a találmányok védelmét szabályozó szabaddalmi jog. Olyan jogi munkánk, mely kimerítő tájékoztatást nyújtana arról, hogy hazánkban szabaddalmi jogi ügyekben minő törvényes szabályok nyernek ma gyakorlati alkalmazást, alig van meg e teren, noha az Ausztriával fennálló vám és kereskedelmi szövetség XVI. cikkét módosító 1893. évi XXI. törvénycikkkel hazánk a szabaddalmazási ügy teren önálló törvényhozási jogát és Ausztriától való teljes függetlenségét visszanyerte. Ennek folyamánya volt az is, hogy törvényhozásunk megalkotta az 1895. évi XXXVII-ik törvénycikket, amely nálunk a találmányok oltalma tekintetében alapvető műnek tekintendő. Ezen törvény magyarazatat tüzte ki szerző feladatul s fejezetenként és szakaszonként tárgyalja annak egyes rendelkezéseit, megvilágítva azokat az egyéb odavágó törvényekkel, rendeletekkel, utasításokkal és a kifejlődött bírói gyakorlattal.

Különös sulyt fektet az ujonnan felállított s 1896. évi márc. 1-én működését megkezdett m. kir. szabaddalmi hivatal és szabaddalmi tanács működésére; részletesen ismerteti a szabaddalom engedélyezési eljárásban eddig kifejtett s már megállapodottnak mondható gyakorlatot; sulyt fektet a szabaddalom-bitorlásokból folyó

kihágási eljárást szabályozó rendelkezések magyarazatára, ami annál fontosabb, mert büntető bíróságainknál ezen specialis törvény által alkotott kihágások elbírálásánál gyakran hiányzik az esetnek a szabaddalom-jogi oldalról való kellő méltatása, ami nélkül pedig a bűnösség és kártérítés megállapítása kérdésében meggyőzéssel dönteni nem lehet. Megvilágítja azon kérdést is, hogy az Ausztriával 1867 óta fennálló vám és kereskedelmi szövetség által teremtett közjogi helyzet, illetőleg maga ezen szövetség minő befolyással van a magyar és osztrák kormányok által közös egyetértséssel engedélyezett régi szabaddalmakra, azok fennállítására, meghosszabbítására, átruházására, megsemmisítésére, ismertetve a módot, hogy ezek miképpen eszközözlendők.

A munka megírásánál tehát főképp a gyakorlati használhatóság volt az irányadó s általa ugy a szabaddalmi ügyekben érdekelt felek, mint a szabaddalmi ügyekkel hivatászerűen foglalkozó ügyvédek, ügyvivők, bírák, mernökök, iparosok, feltalálók s általában mindazok, akik szabaddalmi ügyekkel foglalkoznak, szabaddalmi ügyekben egy minden tekintetben megbízható és kellő felvilágítást nyújtó segéd eszközt nyernek, mig ilyen tájékoztató munka hiányában, a legnagyobb zavaroknak és károsodásoknak tehetnék ki magokat.

A legmelegebben ajánljuk tehát e művet az érdekelt körök figyelmébe! A 20 ivre terjedő, octáv alaku, széljegyzettel is ellátott könyvből egy füzött példány előfizetési ára 2 frt 40 kr, mely összeg szerző nevére, (Budapest, I. ker. Krisztina-város, Pálya-utca 13. szám.) f. évi aug. hó 15-ig küldendő be s a könyv szeptember hónapban hagyja el a sajtót.

Zichy Antal meghalt.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest máj 19.

A magyar tudományos és politikai világ a mely egymással oly ritkán érintkezik, ma egyesül egy koporsó körül. — Zichy Antal meghalt. Sem mint író, sem mint politikus nem volt ugyan professzionatus, de születésén és vagyonán feljű egyéni érdemeinek is része volt abban, hogy ugy a politikában, mint az irodalomban becsületes munkát végezhessen. És végzett is. Ő tette közzé és kommentálta a mit Széchenyi István írt és mint a képviselőház és mint a főrendiház tagja számottevő és igaz szerepet játszott.

Életrajzi adatai a következők:

Zichy Antal, író és főrendiházi tag, Zichy Mihály festőművész bátyja, született Zalán (Somogy) 1823-ban. A gimnáziumot a veszprémi piaristáknál, a jogot a pesti egyetemen elvégezvén. patvarista volt Szentkirályi Mór akkor pestvármegyei alispán, majv Somóich Pál országgyűlési követ mellett az 1843-44 ki országgyűlés alatt. Az 1847-48-ki országgyűlés nyilvános pályája kezdetén mint Moson vármegye aljegyzőjét és tisztí ügyészt érte s mint ilyen választott meg először országgyűlési képviselővé. Ez időben kezdte meg írói működését, is kisebb lírai költeményekkel és hírlapi cikkeivel az »Életképek«-ben, és a »Honderű«-ben st.

1848-ban elkísérte az országgyűlést Debreczenbe is, mint az u. n. bekepart tagja s ott a Jókai szerkesztése alatti Esti lapoknak munkatársa volt. A szabadságharc bukása után hadi törvényszék elé állították, majd Somogy vármegye jószágára belebekték, 1860 mint Somogy vármegye főjegyzője, majd mint a tabi kerületnek országgyűlési képviselője lépett fel ismét a közélet terére s publicisztikai és szépirodalmi működését ujult erővel kezdte meg. A Pesti Naplóba írt vezércikkei, valamint röpiratai (A kérdéshez 1861. Szabaddalmi konzervatív politika, Pest 1862. Csonka miniszteriem mint közvetítő (1866) hozzájárultak a közjogi kérdések tisztázásához.

A rövid politikai szűnet alatt angol közjogi és történelmi tanulmányainak eredményeit foglalta össze Anglia története a forradalomig

(Pest 1866) és az Angol forradalom története (u. o. 1867) cz. műveiben. Angol tanulmányainak, Macaulay fordítása mellett kiegészítői voltak: Stuart Mária (1865). Steafford (Pest 1865.) és Cromwell című drámai korrajzai, melyek együttve trilogiát alkotnak, Cromwellje 1865-ben Teleki jutalmat nyert, Zichy dolgozott egytal Csengeri Budapesti szemléjébe és Arany János koszorujába, Kemény Zs. Pesti Naplójába stb. a Kisfaludy-Társaság 1866-ban az Akadémia 1870-ben tagjává választotta. Amott a szónoklatról írt értekezésével (Pest 1868.) itt pedig Horatius szatirainak műfordításával s hozzá írt bevezető és magyarázó jegyzetekkel foglalta el a székét. Az 1865—69-iki országgyűlésnek igen tevékony tagja volt. Gyakran volt bizottsági előadó, az első delegációban is (mint tengerészeti költség referense mely szakmában utódei később mind miniszterek lettek).

Azután egyik alkotója volt a közoktatási törvénynek, majd mint tanfelügyelő a fővárosban, legbuzgóbb életbeléptetője. Szülőföldjének, a tabi választókerületnek kétszeri képviselője után még mint Pápa és Sopron város országgyűlési képviselője vett részt a politikában s tagja volt a később feloszlott törvény előkészítő bizottságnak. Mint költő nebhány elegiát, szatirát, epigrammot írt. Elbeszélései, az olcsó könyvtár egyik kötetében vannak összegyűjtve. Mint műbíró is székelt foglalt egy Lessing-tanulmánnyal, kinek Bőcs-Nathánját is lefordította. Majdnem állandó tagja volt az Akadémia Teleki-féle dráma-bíró bizottságának. Hunfalvy Pál halála óta az Akadémia I. osztályának elnöke. A fővárosnál főleg a tanügyi osztálynál, éveken át nagy tevékenységet fejtett ki, hasonlóképpen folyvást működött társadalmi s egyleti teren. Jelenleg a főrendiház tagja s ott a szabaddalmi konzervatív álláspontot képviselte. A tervezett közigazgatási reform ellen külön röpiratban foglalt állást (Pest 1871) Hosszu időn át foglalkozott a Széchenyi irodalommal s tanulmányainak eredményét közzétette Széchenyi István gróf életrajzában (1897) kiadta Széchenyi István gróf munkáit és levelezéseit jegyzetekkel. E tárgyhoz tartozik Psychiatria es politika című polemikus értekezése is, valamint Esmék, adatok, adomák Széchenyi István gr. naplójából cz. könyve (Bpest 1880) számos közlései a Budapesti Szemlében az Akadémiában tartott felolvasásai stb.

*

Zichy Antal egészen addig, mig a minap a nemzeti Kaszinóban az a baleset nem érte — a melyről annak idején mi is megemlékezünk — egészen jó egészségnek örvendett de az akkor szenvedett agyrázkódtatás óta mindig ágyban fekvő beteg volt. Ezen bajához később megint újabb komplikációk járultak, a melyek az agg író életerejét teljesen elemészttették. Az utóbbi napokban már többször elveszítette eszméletét s az agónia még tegnap reggel beállt.

Az elmúlt éjjel házi orvosát Farkas László drt. két ízben is a nagybeteg ágyához szólították, a ki kijelentette, hogy a katasztrófa minden perczen beállhat. Hajnalban magához tért Zichy s egész haláláig, mely reggeli egynevedt őt órakor következett be eszméletlen volt.

Halála hírére a Magyar Tudományos Akadémia, a főrendiház, a Nemzeti Kaszinó kitűzte a gyászlobogót. Zichy Mihályt, ki most Nizzában idozik, ma d. e. táviratilag értesítették a gyászsetről.

A Wesselényi-utcai gyászházban, melyről gyászlobogó leng, ravatalra helyezték a halottat. Szombaton, 21-én, d. u. 4 órakor be szentelik a megboldogult tudós tetemét és este a Somogy megyei Zala községbe szállítják hol vasárnap délelőtt helyezik örök nyugalomra a Zichy-család mauzoleumában.

Mint értesülünk, a megboldogult egyik házat az Akadémiának, a másikat a fővárosnak hagyta tudomány, illetve humánus cselekedetekre, Fekvéségeit Zichy Miklós, unokaöcsése örökli és özvegyéről is bőkezűen gondoskodott és több kegyadományt tett.

CSARNOK.

Zwick partie.

Írta: Jablonczay Kálmán.

Bretovics Willibaldné szül. Jablőváry Dorka ő nagysága egy női kártya estélyt rendezett városvégi kastélyában.

A meghívókat szóval tolmácsolta Sarolta, a városvégi kastély legszorgalmasabb szoba leánya.

A meghívottak a következő urhölgyek voltak:

Özv. Jablőváryné, szőke fűrtű leányával Tarkinka kisasszonnyal. Özv. Galambosné, Tóthné és Szabóné, legbájosabb asszonyok talán az egész környéken.

A várva-várt kedves vendégek délutáni pont négy órakor beröbögtek a város régi kastély zöld folyondáros verandája alá.

A temérdek — esőkollak — Isten hozott — jaj de jól nézel ki — mennyire széppülsz! — igazán csunya hogy ilyen késő jöttök — stb. elzengedezése után édes kacagások között helyet foglaltak az előre elkészített kártyasztal mellett.

Zwicket játszanak.

Kedves olvasóimnak nagyobb része nem ismeri a kártyajáték ezen fajtáját.

Kérem ez a játék a milyen egyszerű, annyival hazardabb, — játszhatják többen, heten is.

A betét személyenként 10 kr. Azután kiosztják a kártyákat, mindenkinek négyet, utóljára kivágják az adutot. A kiéke az adu, színeből bevágj kártyája van, az be megyen illetve felesleges rosz kártyáját eldobja és kért helyette annyit amennyit éppen akar. Most jönnek a segítők — vagyis a ki érzi hogy legalább egy vagy két ütést csinálhat a kezében lévő lapjával, vagy a játszót megbuktatni szeretné, az szintén kijelenti — hangosan — hogy segíték. Ez is kér eldobott kártyái helyett másikat.

Most jön a bibéje a dolognak. Segíthetnek a játékot megbuktatni többen is. És miután a valódi bemenőnek két ütést kell minden körül nények között csinálni, gyakran megessik, hogy egy ütés birtokában az egész betétet duplán kell betenni, A második játszmanál a bukó fel megint duplázza a betétet, ugyanarra. hogy egy bátor — de peches játékos egyszerre 10 frtot is kénytelen berakni.

Ilyen játékot játszanak Jablőváry Dorka ő nagysága és kedves vendégei minden pénteken délután 4 órától éjféli 12 óráig. Folytonosan — egyhuzamban, anglus passióval és türelemmel.

Jelen pillanatban a kártyát özv. Jablőváryné osztja: Oszítás közben hangosan olvassa azokat egy kettő, három, négy, neki ez természetes szokása, ő mindig olvasni szeret és pedig fenhargon, mintha elekarná a partnerekkel hitetni, hogy az ő esze egyebütt nem jár, csupán a kártya osztáson, pedig ebben a perczben is azon speculál, hogy kellene legkönnyebb módon az egész Cassát behuzni.

Az adu veres mondja özv. Jablőváryné. Mindenki hallgat, Másik adu tők.

Általános hallgatás . . .

Özv. Jablővárynének tők asz, tők királya van. Alig tudja örömmel elsusogni;

— Bemegyek.

Tarkinka kisasszonynak az adu feiső és alsó van.

Kiáltja — segíték!!

Jablőváry Dorkának két kis aduja és

két idegen asza van, habár kissé szorulva, szintén segít.

Reglama szerint a játszó hiv ki először először. Aszt, királyt ki kell vagni! valamennyi birtokban levő adutot mind eloyeli.

Most a segítők részéről beáll a nagy félelem.

A játszóknak a törvényes két ütése meglévén, és kajánul mosolyog a reszkető segítőkre,

Tarkinka k. a. selypitve kérdi, milye van, mamának?

Tokaesingi Dorka ősupán arra kíváncsi színe van-e? vagy aduja?

Özv. Jablőváryné kárörvendő mosolylyal hallgat és már előre félhangon olvassa a csabán nyugvó 1 f. 20 krt.

A játszma befejezése után, az eredmény az lett, hogy Jablőváry Dorka egy ütést a veres ásszal csinált, míg Tarkinka kisasszony visszavonhatatlanul megbukott.

Mint segítőnek a betétet egyszerre kellett betenni. Azt a képet, melyet ekkor Tarkinka csinált — lerajzolni lehetetlenség.

A játék folyik tovább s mindenkinek változó szerencsével. A bájos Szabóné előtt a picznák halmaza] feküsznek, — Özv. Galambosnének a landó pechje van, már két tallernak a kis bugyellárisból büit helye van — Szép fehér arczán nem egy gondos aggodalom fut keresztül.

A göndör haju Tóthné egész flegmatikusan játszik, a legjobb beosztással ő nálla soha sincs nagy külömbőség.

Sokszor harsogó kacajjal végződik a játék, többször meg olyan halotti csend tamad hogy a szemlélő arról a képtelenségről álmodhatik, hogy talán ez a hat hölgy mind meg-némult.

Pedig dehogy? csak valamelyik 5 frtra bukott meg. Ez pedig nem tréfa, már csak azért sem, mert a többinek kárörvendő tekintetét elviselni nagyon nehéz.

Végre jelenti a szobaleány hogy az osztona táalva van.

A leggyönyörűbb partnerek magos akkordú zsbongás közt felállnak a zöld asztaltól és belebegnek a nagy ebédőbe melynek asztalán gőzölög a legpompásabb »Dorkakávé. Most aztán elkövetkezett az a percz, a mikor mindenki egyszerre beszél.

Ezek az asszonyok képesek ugyanegy pillanatban öt egyenre hallgatni és ugyanannyinak valaszolni.

Özv. Galambosné foglalta el a főhelyet,

mellette jobbról ült mindjárt Jablőváryné, — ki egyszermind a beszédék vezérnöje is volt. Beszélt folytonosan, feltartóztatlanul — egyhuzamban.

Özv. Gatambosné kellemes mosollyal bólingatott, mintha helyeselné Jablőváryné nézeteit, pedig talán egy szót sem értett belőle.

Tóthné és Szabóné szemben ültek egymással kedves kacagásukkal fűszereztek a kávétracs legmagasabb kitöréseit

Tarkinka kisasszony és a bájos hazi asszony akadály nélkül fogyasztották a pazar oszonnát egész a ringlott befőtlig.

Mint a világon mindennek vége szokott lenni, vége szakadt az oszonnázásnak is.

A megtelített vendégkoszoru feltápászkozott a hosszú asztaltól.

A kölcsönös egészségére kívánások után ösztönszerűleg huzódtak vissza a kártyasztalhoz.

Mielőtt azonban elhelyezkedtek volna, Tarkinka kisasszonynak az az ötlete tamadt, hogy az asztalon diszlekedő májusfa virágaival megkoszorozza az összes hölgyeket.

Valóban gyönyörűen megkapóan néztek ki a fehér viragos fejékeikkel a legszebb asszonyok.

A kis mollett Szabóné fekete hajfürtein fényes glóriát képezett a fehér koszoru.

Tóthné, Bretovicsné, Tarkinka szintén felbokrétázva kiegészítő alkatrészei voltak annak a kártya clubbnak, melynek tagjai titkos alapszabályok szerint csakis a szépnemből lehetnek.

A Zwick partie tehát újból megkezdődött.

A kedélyes diskurálás közepette folyt a partie akadálytalanul pont éjféli tizenkét óráig.

A mikor az óra az egy X két I et meghaladta villanyütésre hagytak oda helyeiket a hölgyek — és a keszen váró fogatokon haza — szerető ferjnk tárt karjaiba repültek.

Mindenki még otthon az édes álomba merülés előtt elbeszélte a defolyt kellemes kártyaestély eredményét.

Legjobb kedve Tarkinkának volt, mert szerencsesen az egész tarsaságot kifosztotta.

Nagyon rá is fert, mert örökösen tele van becsületbeli adóssággal.

A bucsusókok tömkelegéből csak annyit hallottam: Viszontlátásig jövő Pénteken.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Az ADRIANCE, PLATT és Co.

new-yorki gyár világhírű

„ADRIANCE“

kévekött-, marokrákó arató- és fűkaszáto-gépeinek

magyarországi kizárólagos képvisellete.

A V. VERMOREL-féle

villefranchet gyár világhírű

„ÉCLAIR“

peronospora-fecs-kendőinek

magyarországi kizárólagos képvisellete.

Minden a mezőgazdaság keretébe tartozó szükségletek, mint:

vetőmagvak, műtrágyák, anyagok, szerszámok, gépek stb.

legjuttányosabb beszerzési forrása.

33667

A szövetséget alapszabályait és havonként kétszer megjelenő „ÜZLETI ERTESSÍTŐ“-jét bárkinek ingyen és bementve megküldi.

fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — sima, csikos, koczkázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Magyar levelezés.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben.

(es. és kir. udvari szállító).

Henneberg-selyem

— csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendelik —

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Részvények, szelvények, elsőbbségi kötvények, értékpapírok, évi jelentések, zárszámadások, rovatos ivenk, tabellák.

Gyászjelentések.

Hangverseny műsorok. Menü kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Különlegességek kitünő magyarsággal helyesen kiállított **ÉTLAPOKBAN.**

Pinczérszámlák bor- és sör czimkéik

Napilapok, hetilapok, szaklapok, képes folyóiratok előállítása

diszes, pontos és jutányos kivitelben. Ezek szétküldése (expediálva.)

Bármily terjedelmű regények, elbeszélések, költemények, tudományos és szakmunkák előállítása.

Névjegyek 50 krtól kezdve

A „Debreczen“ kiadóhivatala.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben a főpostával szemben.